

Dr. RUSVAI KÁLMÁN¹
(1895–1982)

állatorvos

1895-ben született Jászapátin. Ősi, neves redemptus család leszármazottja. Édesapja Rusvai József, jó nevű, nagyra becsült belrendőre volt a városnak. Édesanyja Vágó Róza. Hárman voltak testvérek: Zsigmond, Kálmán és Lajos. Két fiú maradt a gazdaságban, míg Kálmánt taníttatták.

Elemi iskoláit szülővárosában, Jászapátin, a gimnáziumot Jászberényben végezte. A papi szemináriumot Egerben kezdte, innen vonult be a 68-as gyalogezredbe. Rendfokozata: hadnagy. Az első világháborúból 18 hónapi frontszolgálat, majd 30 hónap olasz (Casino) fogság után került haza. Helytállásáért megkapta a Signum Laudis kitüntetést.

A háború után nem ment vissza a szemináriumba, hanem elvégezte a Magyar Királyi Állatorvosi Főiskolát Budapesten, ahol 1924-ben kapta kézhez a diplomáját. Ezt követően itt dolgozott tanársegédként, majd hamarosan házasságot kötött Kalmár Rozáliával.

Egy fiuk született, Tibor (1926–2000).² Dr. Rusvai Kálmánnak három fiúunokája van: András (1953–), Balázs (1956–), Gábor (1959–).³

A Jászok Egyesületének a munkájába Budapesten kapcsolódott be, melynek időpontja nem ismert, a formális alakuló közgyűlésen már választmányi tag.

Dr. Rusvai Kálmán a választmány tagjaként az 1932. április 25-én tartott pótközgyűlésig tevékenykedett. Ekkor ellenőrnek választották, mely tisztségétől már ez évben meg is vált,⁴ mivel Budapestről Szekszárdra költözött, majd Adonyba és azután Kiskunhalasra, ahol járási állatorvosként praktizált. A Délvidék visszacsatolása után 1941-től 1944-ig Bács-Bodrog megye és Újvidék szabad királyi város törvényhatósági állatorvosaként tevékenykedett.

1945-ben Kecskemétre költözött, hol 1948-ig ő volt a város utolsó törvényhatósági állatorvosa, állategészségügyi tanácsosi rangban. Később Kecskeméten magánpraxist folytatott.

¹ Dr. Rusvai Kálmán a nevét 1927-es levelében y-nal írta, később i-vel.

² Dr. Rusvai Tibor (1926–2000) közkedvelt középiskolai tanár, a Váci Múzeum Egyesület egykori titkára

³ Rusvai Gábor közlése.

⁴ Pernyész Mihály hagyatéka. Jegyzőkönyvek: 1927.04.04; 1932.04.25. JMTDT.

Ő szervezte meg Kecskeméten a mesterséges megtermékenyítő állomás létrehozását. Itt írt dolgozatot a város lótenyésztéséről.

Nagy lokálpatrióta volt, előszeretettel kutatta a jászok eredetét. E témában készült dolgozata iránt Olaszországból is érkeztek érdeklődők.

Tevékeny életét 87 éves korában, 1982-ben fejezte be Kecskeméten. Szülővárosában, Jászapáti helyezették örök nyugalomra.⁵

Jászapáti, 2017.

Megjelent:

Dr. Suba Györgyné: Jászok Egyesülete Budapesten 1921–1946. Budapest, 2017. 184. p.

Dr. Suba Györgyné

⁵ Rusvay Gábor közlése.